

NYELVTANI SZERKEZETEK

VIZSGASZINTEK	
Középszint (B1)	Emelt szint (B2)
A vizsgázó megérti, és helyesen használja az egyszerű szerkezeteket szóban és írásban,	A vizsgázó változatos szerkezeteket is megért és használ szóban és írásban,
ismerős helyzetekben elfogadható nyelvhelyességgel kommunikál,	viszonylag nagy biztonsággal használja a nyelvtani szerkezeteket, és közben nem követ el rendszerszerű hibát,
az esetleg előforduló hibák és az érezhető anyanyelvi hatás ellenére érthetően fejezi ki gondolatait, kommunikációs szándékait.	szükség esetén mondanivalóját képes önállóan helyesbíteni, pontosítani,
	árnyaltan fejezi ki kommunikációs szándékait.

A következő táblázat a nyelvtani követelményeket tartalmazza, és a könnyebb kezelhetőség érdekében a leíró nyelvtan kategóriái alapján készült!

A nyelvtani ismeretek alapvető szerepet játszanak mind a receptív, mind a produktív készségekben. A *receptív* készségek között felsorolt nyelvtani szerkezetek előfordulhatnak az olvasott vagy hallott szöveg értését mérő feladatokban, de ezekre a nyelvhelyességi vizsgarész nem kérdez rá!

A *produktív* ismeretek közé sorolt nyelvtani szerkezetekre lehet feladatot készíteni a Nyelvhelyesség vizsgarészben.

A táblázat terjedelmi okból nem törekedhetett teljességre.

Forma	Középszint		Emelt szint		Példák
	R	P	R	P	
Фонетика					
Изговор палаталног љ	+	+	+	+	
Интонација	+	+	+	+	
Исправан акценат	+	-	+	+	
Основни принципи српског писма	+	+	+	+	
Основни принципи српске ортографије	+	+	+	+	
Именице					
Род именица/природни, граматички	+	+	+	+	наставник, улица, писмо, деда, тата...
Број: једнина, множина	+	+	+	+	сто – столови, момак – момци, торба – торбе...
Плуралиа тантум					новине, врата, маказе...
Деклинација (I – IV)	+	+	+	+	код дечака, у књизи, немам времена, с љубављу...

Промена збирних именица	+	-	+	+	дете – деца, брат - браћа
Именице женског рода на сугласник	+	+	+	+	кост, пећ, љубав ...
Творба именица Сложене речи	+	-	+	+	зид – зидар, рука – ручица ... пут – путоказ, сунце – сунцокрет ...
Падежне конструкције	+	-	+	+	љубав према знању, парче хлеба ...
Придеви					
Слагање са именицом (конгруенција)	+	+	+	+	леп град, нова слова, стари наставници ...
Слагање у деклинацији	+	+	+	+	лепог момка, плавих торби, шареним оловкама ...
Степеновање/поређење	+	+	+	+	бољи, лепши, новији ...
Употреба поређења компаратив	+	+	+	+	он је спорији од тебе
	+	-	+	+	филм је интересантнији него позоришна представа...
Поређења у пренесеном значењу	-	-	+	-	лепша половина, извући дебљи крај ...
Одређени и неодређени вид	-	-	+	-	нов – нови, дуг – дуги ...
Заменице					
Личне заменице	+	+	+	+	ја, ти, он ...
Присвојне заменице	+	+	+	+	мој, твој, његов... свој
Односно-упитне заменице	+	+	+	+	ко, који, чији...
Показне заменице	+	+	+	+	овај, тај, онај ...
Неодређене заменице	+	+	+	+	неко, некакав, нечији...
Одричне заменице	+	+	+	+	ништа, николико, никуда...
Опште заменице	+	+	+	+	свакакав, ма ко, било ко...
Бројеви					
Основни бројеви, исказивање бројчаног стања	+	+	+	+	један, петнаест, двадесет пет, хиљаду
Промена бројева (род, број, падеж)	+	+	+	+	једног, две девојке, осам ружа ...
Редни бројеви	+	+	+	+	први, десети, хиљадити...
Промена редних бројева (остали падежни облици)	+	+	+	+	са другог спрата, без трећег друга...

Збирни бројеви	+	–	+	+	петоро, деветоро...
Исказивање количине и падежни облици именице поред броја	+	–	+	+	литар воде, два литра млека, пет литара сока ...
Глаголи					
Инфинитив, инфинитивни наставци	+	+	+	+	писати, читати, лећи, рећи....
Мењање по лицима (конјугација)	+	+	+	+	читам, читаш, читају... мислим, мислиш, мисле...
Модални глаголи	+	+	+	+	могу, хоћу, желим, треба, морам...
Прелазни глаголи непрелазни глаголи Повратни глаголи	+	–	+		читати (књигу), писати (писмо)... спавати, седети.... умити се, туширати се...
	+	–		+	
	+	–	+	+	
Три основна глаголска времена прошло време, садашње, будуће два начина грађења будућег времена	+	+	+	+	мислио сам, мислим, мислићу... мислићу – ћу мислити...
Заповедни начин	+	+	+	+	Пиши!, Спавај!
Могући начин	+	–	+	+	Кад бих имала времена, да сам знао.....
Свршени глаголски вид	+	–	+	+	прочитао сам, испричао је...
Несвршени глаголски вид	+	–	+	+	читао је, причао је....
Облик персирања	+	+	+	+	извините, дозволите, слушајте....
Глаголски прилог садашњи	–	–	+	+	разговарајући, надајући се ...
и глаголски прилог прошли					прочитавши, научивши...
Предлози					
Најчешћа употреба предлога са падежним конструкцијама у односу на време, простор, средство, намену	+	+	+	+	за пет минута, иза столице, на стадиону, чекићем, са другарицом после ручка, код тебе....

Реченице					
Питања и одговори	+	+	+	+	У које време? Да ли је дошао? Да ли сте разумели?.... За сат времена. Сутра. Нисам све разумео...
Просте реченице (личне и безличне)	+	+	+	+	Тебе питам. Био је. Читали су. ...
Модалност у реченици	+	–	+	+	Могу да питам., Хоћемо да видимо..., Треба да иде...
Ред речи у реченици	+	+	+	+	Марко пије млеко., Нико га није видео....
Ненаглашени облици личне зам. у реченици	+	–	+	+	Син му је у болници., Мајка ми се доселила....
Негирање Двоструко негирање	+	+	+	+	Нисам приметио., Није написао., Они нису професори., Нико није видео....
Субјекат у зависном падежу (логички) Именски предикат	–	–	+	+	Мени се спава., Милану се једу колачи.... Он је ученик. Мара је висока....
Пасив (трпно стање)	–	–	+	+	Посао је обављен., Стан је намештен., Марко је преварен....
Сложене реченице (са односном заменицом)	–	–	+	+	Он је особа коју сам приметио., То је био поклон који сам желео., Ми смо рекли када смо видели...
Транспоноване управног говора у неуправни говор	–	–	+	+	Мама је рекла да јој се свиђа., Писац је написао да је боравио тамо...
Правилна употреба познатијих географских имена Европе и припадника нација	+	–	+	+	Србија – Србин, Европа – Европљанка, Француска – Француз